

Най-важните етапи от външнотърговската сделка

Лектор: проф. д.ик.н. Димитър Хаджиниколов

Етапи на сделката

- **Оферта от продавача (експортъора) или запитване купувача (импортъора)**
- **Свободна оферта и свободно запитване (без указан срок и/или без поет твърд ангажимент за продажба или покупка по указаните условия)**
- **Твърда оферта и твърдо запитване.**
Указан срок на валидност на предложените условия за сделката.
Посочени условия за възможно оттегляне (пределни цени на суровини, форс мажор и т. нат.).
- **Отговор на оферта**
 - ❖ **пълно съгласие (подписване на договор)**
 - ❖ **контраоферта – започват преговори чрез писма или лично до подписване на договор или отказ**
 - ❖ **отказ**

Задължителни атрибути на външнотърговския договор

➤ **Задължителни атрибути на външнотърговския договор
(добре е да присъстват в офертата или запитването)**

- 1. Количество (при по-сложни неща - спецификация)**
- 2. Качество (основа, при стандарти - документи за съответствие)**
- 3. Цена (валута, основа по Incoterms)**
- 4. Условия на приемане-предаване (гаранции)**
- 5. Условия на плащане**
- 6. Санкции при нарушения (по отделни важни договорености)**
- 7. Форсмажорни обстоятелства (освобождаване от санкции)**
- 8. Действащо право и арбитраж**

Задължителни атрибути на външнотърговския договор

➤ **Качество**

- ❖ **прегледано одобрено (консигнация, уникати)**
- ❖ **по стандарт (сертификат за съответствие)**
- ❖ **по мостра (ишлеме)**
- ❖ **по съдържание на полезни вещества (цветни метали)**
- ❖ **“добро средно качество” (борсови стоки)**
- ❖ **“такова, каквото е” (telle quelle – фючърсни сделки, например за пшеница)**

➤ **Условия на доставка EXW, FCA, FAS, FOB, CFR, CIF...**

➤ **Форсмажор – стихийни бедствия, война, преврат, въоръжен метеж, блокада, стачки, забрани (сертификат от ТПП)**

➤ **Произход на стоката (EUR 1, Форма “А”, “обикновен сертификат”)**

Условия за плащане

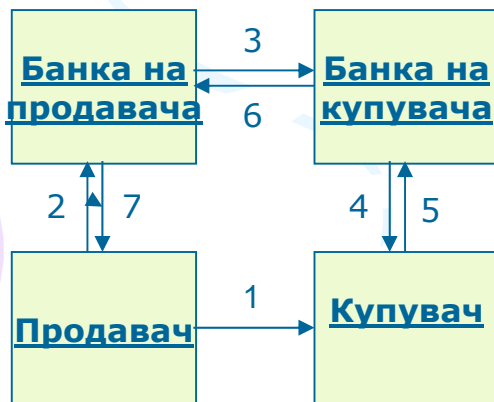

Банков превод

1. Продавачът предава стоката за доставяне на купувача.
2. Продавача изпраща стоките документи на купувача
3. Купувачът получава документите и дава нареждане на банката да извърши превода
4. Банката извършва превода
5. Банката уведомява продавача за превода

Инкасо

1. Продавачът предава стоката за доставяне на купувача
2. Продавача изпраща стоките документи на своята банка
3. Банката на продавача изпраща документите на банката на купувача
4. Банката уведомява купувача, че документите са пристигнали
5. Купувачът преглежда документите, акцептира ги и дава нареждане за плащане
6. Банката на купувача изпраща парите на банката на Продавача
7. Банката на продавача го уведомява за превода

Инкасо

- Документарно инкасо

Продавачът упълномощава банка в страната на купувача да приеме (инкасира) инкасовата сума (цената на сделката), като предаде на купувача уговорените стоквени документи (фактура, коносамент, товарителница, застрахователна полица, сертификат за произход, за качество и др.)

- Незабавно инкасо

Банката на купувача кредитира продавача като му изплаща авансово, чрез банката на продавача, цената на сделката срещу инкасиране на стоквените документи. След това банката на продавача изпраща стоквените документи на банката на купувача и той ги акцептира по установения ред.

- Предимства и недостатъци

Банката не поема отговорност ако купувачът не желае или е в невъзможност да изпълни платежните си задължения.

По-високи издръжки от превода, но значително по-ниски от акредитива

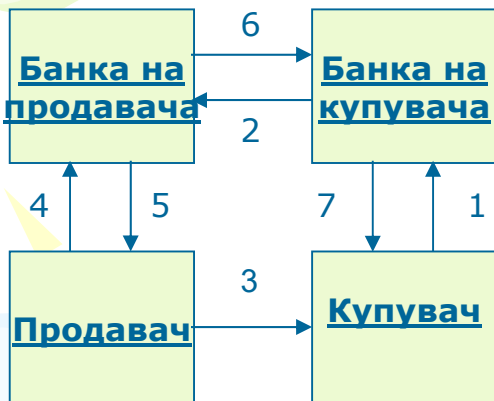
По-бързо разплащане от превода, но по-бавно от акредитива.

Много важно – продавача запазва собствеността си върху стоката до момента на акцепта на стоквените документи и нареждането за плащане. Ако купувачът откаже да акцептира документите, стоката може да се продаде на трето лице в страната на купувача.

Документарното инкасо се препоръчва когато: купувачът е доверено лице и е с гарантирана кредитоспособност; страната на купувача е стабилна; има добри възможности за продажба на стоката на трето лице в същата страна

Акредитив

по-малък риск – по-малка печалба!

**Отменяем и неотменяем акредитив
(revocable and irrevocable Letter of Credit)**

Отменяемият акредитив може да бъде променен или закрит от издаващата банка по всяко време!!! Включително и след като са представени документите ако още не е извършено плащането!

По своите характеристики този вид акредитив се покрива с незабавното документарно инкасо

1. Купувачът дава нареждане на своята банка да открие акредитив в банката на продавача в негова полза.
2. Банката на купувача открива акредитив в банката на продавача.
3. След като се е уверил, че акредитивът е открит, продавачът изпраща стоката на купувача.
4. След това той предава стоките документи на своята банка.
5. Банката преглежда документите и ги акцептира, съгласно изискванията в акредитива. След това изплаща цената на сделката на продавача.
нареждане за плащане
6. Банката на продавача изпраща стоките документи на банката на купувача.
7. Банката на купувача му предава документите.

При не потвърден акредитив банката-кореспондент (банката на продавача) е упълномощена да прегледа документите и да извърши плащането, но не е длъжна във всички случаи да направи това! При съмнение тя може да изпрати документите за одобрение (потвърждение) на банката на купувача!